

Υπόθεση C-45/24**Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως****Ημερομηνία καταθέσεως:**

24 Ιανουαρίου 2024

Αιτούν δικαστήριο:

Oberster Gerichtshof (Αυστρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

13 Δεκεμβρίου 2023

Ενάγουσα:

Verein für Konsumenteninformation

Εναγομένη:

Koninklijke Luchtvaart Maatschappij NV

Το Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο, Αυστρία), επιληφθέν ως ακυρωτικό δικαστήριο [παραλειπόμενα] στην υπόθεση μεταξύ της ενάγουσας Verein für Konsumenteninformation (ένωσης για την πληροφόρηση των καταναλωτών), 1060 Βιέννη [παραλειπόμενα], και της εναγομένης Koninklijke Luchtvaart Maatschappij N.V., Κάτω Χώρες, 1182 GP Amstelveen, [παραλειπόμενα], για την καταβολή ποσού 95,14 ευρώ [παραλειπόμενα], στο πλαίσιο της εκδίκασης της αιτήσεως αναιρέσεως της ενάγουσας κατά της απόφασης που εξέδωσε κατ' έφεση το Landesgericht Korneuburg (πρωτοδικείο του Korneuburg, Αυστρία) στις 21 Μαρτίου 2023, GZ 22 R 37/23f-23, διά της οποίας μεταρρυθμίστηκε η απόφαση του Bezirksgericht Schwechat (ειρηνοδικείου του Schwechat, Αυστρία) της 17ης Νοεμβρίου 2022, GZ 20 C 232/21 z-1 7, εξέδωσε σε συνεδρίαση κεκλεισμένων των θυρών την ακόλουθη

Δ ι ά τ α ξ η:

I. Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ τα ακόλουθα ερωτήματα προς έκδοση προδικαστικής αποφάσεως:

1. Έχει ο κανονισμός (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91, και ιδίως το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο α', αυτού, την έννοια ότι η τιμή του εισιτηρίου που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό του ποσού που πρέπει να επιστραφεί από τον αερομεταφορέα σε έναν επιβάτη σε περίπτωση ματαίωσης πτήσης περιλαμβάνει και τη διαφορά μεταξύ του ποσού που κατέβαλε ο εν λόγω επιβάτης και εκείνου που έλαβε ο εν λόγω αερομεταφορέας, η οποία αντιστοιχεί σε προμήθεια την οποία εισέπραξε το πρόσωπο το οποίο ενήργησε ως διαμεσολαβητής μεταξύ των δύο τελευταίων, όταν ο αερομεταφορέας γνωρίζει μεν ότι ο διαμεσολαβητής χρεώνει κατά κανόνα προμήθεια (αμοιβή διαμεσολάβησης), πλην όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν γνωρίζει το ύψος της;

2. Φέρει ο επιβάτης αεροπορικών μεταφορών που ζητεί επιστροφή χρημάτων το βάρος απόδειξης της απαιτούμενης γνώσης του αερομεταφορέα ή ο αερομεταφορέας πρέπει να αποδείξει ότι δεν είχε την απαιτούμενη γνώση της προμήθειας;

II. Αναστέλλει τη διαδικασία επί της αιτήσεως αναιρέσεως της ενάγουσας μέχρι την έκδοση της προδικαστικής αποφάσεως του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης [παραλειπόμενα].

Σ κ ε π τ ι κ ό :

A. Πραγματικά περιστατικά:

1 Οι επιβάτες είχαν κάνει κράτηση αεροπορικών εισιτηρίων μέσω της ηλεκτρονικής πύλης κρατήσεων Oporodo για τις πτήσεις KL 1840 και KL 743 της 19ης Αυγούστου 2020 από τη Βιέννη προς τη Λίμα μέσω Άμστερνταμ και KL 744 και KL 1847 της 28ης Σεπτεμβρίου 2020 από τη Λίμα προς τη Βιέννη μέσω Άμστερνταμ, τις οποίες επρόκειτο να εκτελέσει η εναγόμενη αεροπορική εταιρία. Η Oporodo είναι πρακτορείο ταξιδίων πιστοποιημένο από την IATA και, ως εκ τούτου, έχει το δικαίωμα να εκδίδει αεροπορικά εισιτήρια για λογαριασμό της εναγομένης. Η εναγομένη συνεργάζεται με την Oporodo ήδη από δεκαετίας τουλάχιστον. Κατά τον χρόνο της κράτησης υφίστατο μεταξύ της εναγομένης και της Oporodo μια σύμβαση καλούμενη Global Incentive, η οποία προέβλεπε ορισμένα ποσά ανταμοιβής για τη διαμεσολαβητρια Oporodo εάν πωλούνταν ορισμένος αριθμός εισιτηρίων της εναγομένης. Μεταξύ της εναγομένης και της Oporodo δεν ρυθμίστηκε ούτε στις συμβάσεις με την IATA ούτε στις συμβάσεις Incentive εάν η Oporodo δύναται ή επιτρέπεται να χρεώνει προμήθεια διαμεσολάβησης στους επιβάτες και σε ποιο ύψος.

2 Οι επιβάτες κατέβαλαν στην Oporodo συνολικά 2.053,48 ευρώ. Η εναγομένη ματαίωσε τις πτήσεις. Στους επιβάτες επιστράφηκαν, πριν από την άσκηση της

αγωγής, έξοδα εισιτηρίου ύψους 1.958,34 ευρώ. Η διαφορά των 95,14 ευρώ αντιπροσωπεύει την αμοιβή διαμεσολάβησης (προμήθεια διαμεσολάβησης) του ταξιδιωτικού πράκτορα Oropo. Η εναγομένη δεν γνώριζε το συγκεκριμένο ύψος της προμήθειας.

- 3 Οι επιβάτες εκχώρησαν τα δικαιώματά τους για επιστροφή των εξόδων εισιτηρίου στην ενάγουσα, μια ένωση προστασίας των καταναλωτών, η οποία αποδέχθηκε την εκχώρηση.

B. Επιχειρήματα των διαδίκων στην κύρια δίκη και προηγηθείσα διαδικασία:

- 4 Η ενάγουσα ζητεί με την αγωγή της από την εναγομένη, βάσει του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΚ) 261/2004, να της καταβάλει το ποσό των 95,14 ευρώ πλέον τόκων. Θεωρεί ότι πρέπει να επιστραφεί το κόστος των αεροπορικών εισιτηρίων συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας. Προς στοιχειοθέτηση της υποχρέωσης επιστροφής αρκεί ότι η εναγομένη γνωρίζει ότι κατά κανόνα χρεώνεται προμήθεια και αποδέχεται την χρέωσή της εκ μέρους της διαμεσολαβήτριας. Μέσω της διάθεσης των εισιτηρίων της σε διαδικτυακά πρακτορεία ταξιδιών, όπως η Oropo, η εναγομένη διευρύνει την εμβέλεια των δραστηριοτήτων της. Θα ήταν ανεπιεικές να μην επιβληθεί σε αυτήν η υποχρέωση να επιστρέψει την προμήθεια διαμεσολάβησης, όταν μάλιστα αυτή επωφελείται από την περαιτέρω πρακτόρευση εκ μέρους της Oropo. Από τη νομολογία του Δικαστηρίου δεν μπορεί να συναχθεί ότι, προκειμένου να συμπεριληφθεί η προμήθεια στο επιστρεπτέο τίμημα, η εναγομένη πρέπει να έχει εγκρίνει και το συγκεκριμένο ύψος της προμήθειας.
- 5 Η εναγομένη ζήτησε την απόρριψη της αγωγής. Υποστήριξε ότι δεν υπήρχε συμφωνία σχετικά με τη χρέωση προμήθειας και ότι γενικώς δεν γνώριζε αν η Oropo χρέωνε τέτοια προμήθεια και, εφόσον τούτο συνέβαινε, ποιο ήταν το ύψος της. Η εναγομένη δεν είχε εγκρίνει τιμές που απέκλιναν από την τιμή του εισιτηρίου· σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, μια τέτοια έγκριση αποτελεί προϋπόθεση προκειμένου, σε περίπτωση ματαίωσης, οι επιβάτες να μπορούν να της ζητήσουν και την επιστροφή της αμοιβής διαμεσολάβησης.
- 6 Το πρωτοδίκως επιληφθέν δικαστήριο συντάχθηκε με τη νομική άποψη της ενάγουσας και δέχθηκε την αγωγή.
- 7 Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο συντάχθηκε με τη νομική άποψη της εναγομένης και απέρριψε την αγωγή.
- 8 Η αναίρεση της ενάγουσας βάλλει κατά της απόφασης του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου με αίτημα μεταρρύθμισης της απόφασης υπό την έννοια της αποδοχής της αγωγής.

- 9 Με το υπόμνημά της προς αντίκρουση της αναίρεσης, η εναγομένη ζητεί την απόρριψη της αναίρεσης ως απαράδεκτης και, επικουρικώς, την απόρριψη των λόγων της.

Γ. Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης:

- 10 Το άρθρο 2, στοιχείο στ', το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', και το άρθρο 8, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (στο εξής: κανονισμός για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών), έχουν, συμπεριλαμβανομένων των επικεφαλίδων, ως εξής:

«Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοείται ως:

a) [...]

στ) «εισιτήριο», το έγκυρο έγγραφο που παρέχει δικαίωμα μεταφοράς, ή το ισοδύναμό του σε μη έντυπη, π.χ. ηλεκτρονική μορφή, το οποίο έχει εκδοθεί ή εγκριθεί από τον αερομεταφορέα ή τον εξουσιοδοτημένο πράκτορά του·

ζ) [...]

Άρθρο 5

Ματαίωση

1. Σε περίπτωση ματαίωσης μιας πτήσης, οι επιβάτες δικαιούνται:

a) βοήθεια από τον πραγματικό αερομεταφορέα σύμφωνα με το άρθρο 8, και

β) [...]

Άρθρο 8

Δικαίωμα επιστροφής χρημάτων ή μεταφοράς με άλλη πτήση ή άλλο μεταφορικό μέσο

1. Όταν γίνεται παραπομπή στο παρόν άρθρο, παρέχεται στον επιβάτη η δυνατότητα να επιλέξει:

α) — την εντός επτά ημερών επιστροφή, με τους τρόπους που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3, του πλήρους αντιτίμου του εισιτηρίου του, στην τιμή που το αγόρασε, για το μέρος ή τα μέρη του ταξιδιού που δεν πραγματοποιήθηκαν και για το μέρος ή τα μέρη του ταξιδιού που ήδη πραγματοποιήθηκαν, εφόσον η πτήση δεν εξυπηρετεί πλέον κανένα σκοπό σε σχέση με το αρχικό ταξιδιωτικό του σχέδιο, καθώς επίσης, αν συντρέχει η περίπτωση:

– [...]»

Δ. Σκεπτικό της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

- 11 Ο κανονισμός για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών αποσκοπεί στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του επιβατικού κοινού (αιτιολογική σκέψη 1). Σε περίπτωση ματαίωσης πτήσεων οι επιβάτες θα πρέπει να είναι σε θέση είτε να τους επιστρέφεται το αντίτιμο του εισιτηρίου τους είτε να μεταφέρονται με άλλη πτήση υπό ικανοποιητικές συνθήκες και θα πρέπει να δέχονται κατάλληλη φροντίδα κατά την αναμονή τους για επόμενη πτήση (αιτιολογική σκέψη 13).
- 12 Για την επίτευξη των σκοπών αυτών, το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών ορίζει ότι σε περίπτωση μη διενέργειας προηγούμεως προγραμματισθείσας πτήσης για την οποία υπήρχε τουλάχιστον μία κράτηση θέσης («ματαίωση»· άρθρο 2, στοιχείο ιβ', του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών), ο πραγματικός αερομεταφορέας υποχρεούται να προσφέρει στους επιβάτες βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού. Το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών προβλέπει ότι ο επιβάτης έχει δικαίωμα επιλογής. Σύμφωνα με το στοιχείο α', πρώτη περίπτωση, δύναται να ζητήσει την επιστροφή του πλήρους αντιτίμου του εισιτηρίου του «στην τιμή που το αγόρασε».
- 13 Το άρθρο 2, στοιχείο στ', του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών ορίζει το εισιτήριο ως «το έγκυρο έγγραφο που παρέχει δικαίωμα μεταφοράς, ή το ισοδύναμό του σε μη έντυπη, π.χ. ηλεκτρονική μορφή, το οποίο έχει εκδοθεί ή εγκριθεί από τον αερομεταφορέα ή τον εξουσιοδοτημένο πράκτορά του».
- 14 Ήδη στην απόφασή του της 12ης Σεπτεμβρίου 2018 στην υπόθεση Harms κατά Vueling Airlines SA το Δικαστήριο ασχολήθηκε με το εύρος του δικαιώματος επιστροφής χρημάτων των επιβατών δυνάμει του άρθρου 5 σε συνδυασμό με το άρθρο 8 του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών σε σχέση με τις προμήθειες διαμεσολάβησης. Όπως στην υπό κρίση περίπτωση, οι επιβάτες της ανωτέρω υπόθεσης είχαν αγοράσει αεροπορικά εισιτήρια μέσω της πλατφόρμας διαμεσολάβησης Opodo. Μετά τη ματαίωση της πτήσης, ο αερομεταφορέας επέστρεψε μόνο την τιμή του εισιτηρίου, όχι όμως την προμήθεια διαμεσολάβησης. Το Δικαστήριο επισήμανε κατ' αρχάς γενικότερα ότι ο κανονισμός για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών δεν

αποσκοπεί μόνο στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των επιβατών, αλλά και στη διασφάλιση ισορροπίας μεταξύ των συμφερόντων των εν λόγω επιβατών και των συμφερόντων των αερομεταφορέων (σκέψη 15). Υπό το πρίσμα των σκοπών αυτών, πρέπει να γίνει δεκτό «ότι, καίτοι μια προμήθεια την οποία εισπράττει διαμεσολαβητής από επιβάτη, κατά την αγορά ενός εισιτηρίου, πρέπει κατ' αρχήν να θεωρηθεί ότι αποτελεί συστατικό στοιχείο του αντιτίμου που θα πρέπει να επιστραφεί στον εν λόγω επιβάτη σε περίπτωση ματαιώσεως της αντίστοιχης πτήσεως», ωστόσο, ο συνυπολογισμός της εν λόγω προμήθειας στο επιστρεπτέο ποσό πρέπει να υπόκειται σε ορισμένα όρια, λαμβανομένων υπόψη των συμφερόντων των αερομεταφορέων τα οποία αυτή θίγει (σκέψη 16). Από τον ορισμό του εισιτηρίου κατά το άρθρο 2, στοιχείο στ', του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών απορρέει «ότι τα διάφορα στοιχεία ενός τέτοιου εισιτηρίου, και μεταξύ αυτών η τιμή του, στην περίπτωση που το εν λόγω εισιτήριο δεν έχει εκδοθεί από τον ίδιο τον αερομεταφορέα, πρέπει πάντως να εγκρίνονται από αυτόν και, επομένως, να μην καθορίζονται εν αγνοία του» (σκέψη 17). Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από τη νομολογία του Δικαστηρίου, από την οποία απορρέει ότι η μερική επιστροφή της «τιμής του εισιτηρίου» που προβλέπεται στο άρθρο 10, παράγραφος 2, στοιχεία α' έως γ', του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, σε περίπτωση που ο αερομεταφορέας τοποθετήσει επιβάτη σε θέση κατώτερη από εκείνη για την οποία ο τελευταίος αγόρασε το εισιτήριό του, πρέπει να καθορίζεται λαμβανομένων υπόψη μόνον των «αναπόφευκτων» συστατικών στοιχείων της εν λόγω τιμής, υπό την έννοια ότι ο επιβάτης πρέπει οπωσδήποτε να τα καταβάλει προκειμένου να λάβει, ως αντιστάθμισμα, τις προτεινόμενες από τον αερομεταφορέα υπηρεσίες (σκέψη 18). Πράγματι, ένα συστατικό στοιχείο της τιμής του εισιτηρίου που καθορίζεται εν αγνοία του αερομεταφορέα δεν μπορεί να θεωρηθεί αναγκαίο προκειμένου ο επιβάτης να λάβει τις προτεινόμενες από τον αερομεταφορέα αυτόν υπηρεσίες (σκέψη 19). Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν σε εκείνη την υπόθεση ερώτημα δόθηκε η απάντηση ότι ο κανονισμός για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, και ειδικότερα το άρθρο του 8, παράγραφος 1, στοιχείο α', έχει την έννοια «ότι η τιμή του εισιτηρίου που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό του ποσού που πρέπει να επιστραφεί από τον αερομεταφορέα σε έναν επιβάτη σε περίπτωση ματαιώσεως πτήσεως περιλαμβάνει τη διαφορά μεταξύ του ποσού που κατέβαλε ο επιβάτης αυτός και του ποσού που έλαβε ο εν λόγω αερομεταφορέας, η οποία αντιστοιχεί σε προμήθεια την οποία εισέπραξε το πρόσωπο το οποίο ενήργησε ως διαμεσολαβητής μεταξύ επιβάτη και αερομεταφορέα, εκτός αν η προμήθεια αυτή έχει καθοριστεί εν αγνοία του εν λόγω αερομεταφορέα». Τούτο εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να το εξακριβώσει (σκέψη 20).

- 15 Με την απόφαση αυτή του Δικαστηρίου διευκρινίζεται ότι η προμήθεια διαμεσολάβησης αποτελεί, κατ' αρχήν, μέρος του ποσού που πρέπει να επιστραφεί δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών. Ωστόσο, η εξαίρεση που έθεσε το Δικαστήριο ότι η επιστροφή της αμοιβής διαμεσολάβησης (προμήθειας διαμεσολάβησης) προϋποθέτει ότι η προμήθεια δεν καθορίστηκε «εν αγνοία

του αερομεταφορέα» (σκέψη 20) παρέχει δυνατότητες διαφορετικής ερμηνείας. Ειδικότερα, τίθεται το ζήτημα πόσο συγκεκριμένα πρέπει να έχει ενημερωθεί ο αερομεταφορέας για την ύπαρξη και, ενδεχομένως, και για το ύψος της προμήθειας και ποιος φέρει το βάρος της απόδειξης της απαιτούμενης γνώσης ή της άγνοιας του αερομεταφορέα.

- 16 Ως προς τα σημεία αυτά, τα δικαστήρια των κρατών μελών έχουν μέχρι στιγμής εφαρμόσει την απόφαση του Δικαστηρίου Harms, C-601/17, κατά διαφορετικό τρόπο (πρβλ. ως προς τα ακόλουθα επίσης *Degott* σε: *Schmid*, BeckOK Fluggastrechte-Verordnung²⁸ Edition [2023], άρθρο 8, σημείο 4b):
- 17 Το *Amtgericht Eilenburg* (ειρηνοδικείο Eilenburg, Γερμανία) έκρινε επί παραδείγματι ότι ο αερομεταφορέας γνωρίζει (επίσης) ότι για τις διαμεσολαβητικές τους υπηρεσίες οι πράκτορες αεροπορικών εισιτηρίων χρεώνουν κατά κανόνα προμήθεια, την οποία ο επιβάτης πρέπει να καταβάλει επιπλέον του αεροπορικού ναύλου που διαβιβάζεται στον αερομεταφορέα, προκειμένου ο πράκτορας να του εκδώσει ή να του παραδώσει εισιτήριο. Ο αερομεταφορέας, προσφέροντας τις πτήσεις του στην πλατφόρμα διαμεσολάβησης προς διάθεση στην αγορά μέσω του διαμεσολαβητή, έχει συμφωνήσει σιωπηρώς με την πρακτική αυτή. Δεν είναι αναγκαίο ο αερομεταφορέας να έχει λάβει γνώση του συγκεκριμένου ύψους της προμήθειας την οποία χρεώνει ο διαμεσολαβητής σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση. Αντιθέτως, στο πλαίσιο της δίκαιης ισορροπίας των συμφερόντων πρέπει να θεωρηθεί ότι αρκεί ο αερομεταφορέας να γνώριζε απλώς την ύπαρξη της προμήθειας διαμεσολάβησης [*Amtgericht Eilenburg* (ειρηνοδικείο Eilenburg) 14.5.2021, 2 C 706/20 = BeckRS 2021. 12201].
- 18 β) Το *Amtgericht Frankfurt am Main* (ειρηνοδικείο Φρανκφούρτης επί του Μάιν, Γερμανία) έκρινε ότι, λαμβανομένης υπόψη της απόφασης του Δικαστηρίου, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι οι προμήθειες πρέπει κατ' αρχήν να επιστρέφονται από τον εκάστοτε αερομεταφορέα προκειμένου να εξασφαλιστεί ένα κατά το δυνατόν υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή. Τότε όμως δεν ανταποκρίνεται στον σκοπό αυτόν το να μπορεί ένας αερομεταφορέας να επικαλεστεί την έλλειψη γνώσης του όταν αποφεύγει συνειδητά να λάβει γνώση των εκάστοτε συγκεκριμένων χρεώσεων προμήθειας [*Amtgericht Frankfurt am Main* (ειρηνοδικείο Φρανκφούρτης επί του Μάιν) 13.7.2021, 31 C 736/21 (96), δημοσιευμένη στο *dejure.org*].
- 19 γ) Το *Amtgericht Köln* (ειρηνοδικείο Κολωνίας, Γερμανία) έκρινε σχετικά με την ένσταση μιας αεροπορικής εταιρίας, κατά την οποία μια προμήθεια χρεώθηκε εν αγνοία της, ότι είναι προφανές ότι ένας ταξιδιωτικός πράκτορας που δραστηριοποιείται στην αγορά χρεώνει προμήθεια για την άσκηση μιας δραστηριότητας. Ο λόγος για τον οποίο το γεγονός αυτό παρέμεινε απροσπέλαστο στην αεροπορική εταιρία δεν προκύπτει και δεν αναλύεται επαρκώς από αυτήν. Το ότι η αεροπορική εταιρία ενδέχεται να μην γνωρίζει εκ των προτέρων το συγκεκριμένο ποσό της προμήθειας διαμεσολάβησης που χρεώθηκε είναι άνευ σημασίας. Από την απόφαση του Δικαστηρίου δεν προκύπτει ότι απαιτείται κατά

τούτο ακριβής γνώση του ύψους της προμήθειας, δεδομένου μάλιστα ότι στην περίπτωση αυτή η γενομένη δεκτή από το Δικαστήριο κατ' αρχήν υποχρέωση επιστροφής της προμήθειας δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών θα απέβαινε ατελέσφορη και η αεροπορική εταιρία θα μπορούσε να την παρακάμψει λαμβάνοντας κατάλληλες προφυλάξεις [Amtgericht Köln (ειρηνοδικείο Κολωνίας) 17.11.2021, 117 C 128/21 = BeckRS 2021, 47798].

- 20 δ) Παραπέμποντας στην απόφαση του Δικαστηρίου, το Landgericht Landshut (πρωτοδικείο Landshut, Γερμανία) έκρινε, στην περίπτωση αεροπορικής εταιρίας η οποία δεν ασκεί επιρροή επί του κατά πόσον και σε ποιο ύψος ο ταξιδιωτικός πράκτορας που επιλέγουν οι επιβάτες χρεώνει προμήθεια, και η οποία «ωστόσο εν γνώσει της και ηθελημένα –χωρίς να απαιτείται περαιτέρω έγκριση– διαθέτει τα εισιτήριά της προς πώληση από ταξιδιωτικούς πράκτορες μέσω ενός συστήματος κράτησης θέσεων παγκόσμιας εμβέλειας, γνωρίζοντας ότι οι ταξιδιωτικοί πράκτορες πωλούν τα εισιτήρια στους τελικούς πελάτες σε τιμές που έχουν καθορίσει οι ίδιοι», ότι η γνώση του συγκεκριμένου ποσού προμήθειας διαμεσολάβησης που χρεώνουν οι ταξιδιωτικοί πράκτορες δεν είναι απαραίτητη [Landgericht Landshut (πρωτοδικείο Landshut) 3.12.2021, 14 O 2303/21 = Beck 2021, 55342RS].
- 21 ε) Αντιθέτως, στην κατ' έφεση απόφασή του επί της προαναφερόμενης απόφασης του Landgericht Landshut (πρωτοδικείου Landshut), το Oberlandesgericht München (εφετείο Μονάχου, Γερμανία) συνήγαγε από τη στάθμιση στην οποία προέβη το Δικαστήριο στην υπόθεση Harms ότι «κρίσιμη είναι η συγκεκριμένη γνώση του αερομεταφορέα κατά τον καθορισμό της τιμής του πωληθέντος αεροπορικού εισιτηρίου». Κατά το εφετείο, αντιθέτως προς τα κριθέντα από το Landgericht Landshut (πρωτοδικείο Landshut) δεν αρκεί η αποδοχή εκ μέρους του αερομεταφορέα της αφηρημένης δυνατότητας ή πιθανότητας χρέωσης από τον ταξιδιωτικό πράκτορα αμοιβής σε ύψος άγνωστο στον αερομεταφορέα. Μόνο στο μέτρο που ο αερομεταφορέας γνωρίζει ότι η προμήθεια την οποία κατέβαλε ή η αμοιβή διαμεσολάβησης την οποία εν γνώσει του έλαβε ο ταξιδιωτικός πράκτορας αντανακλάται στην τιμή του εισιτηρίου είναι εύλογο τα ποσά αυτά να επιστραφούν από αυτόν ως μέρος της τιμής του εισιτηρίου σε περίπτωση ματαίωσης της πτήσης. Σε αντίθετη περίπτωση είναι εύλογο να μην καταλογίζονται οι αμοιβές διαμεσολάβησης στην τιμή του εισιτηρίου, διότι ο επιβάτης είναι εκείνος που χρησιμοποίησε τον διαμεσολαβητή κατά την κράτηση των αεροπορικών εισιτηρίων και ως εκ τούτου η χρέωση αμοιβών διαμεσολάβησης πρέπει να καταλογίζεται κατ' αρχήν σε αυτή τη συμβατική σχέση [Oberlandesgericht München (εφετείο Μονάχου) 20.7.2022, 20 U 8835/21e = BeckRS 2022, 17623].
- 22 Στην υπό κρίση υπόθεση, τα δικαστήρια των προηγούμενων βαθμών δικαιοδοσίας ερμηνεύουν την απόφαση του Δικαστηρίου επίσης διαφορετικά το καθένα. Ενώ το πρωτοδικώς επιληφθέν δικαστήριο θεωρεί ότι ο αερομεταφορέας δεν είναι αναγκαίο να γνωρίζει το συγκεκριμένο ποσό της προμήθειας, η κρίση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου είναι αντίθετη.

- 23 Κατά το δικάζον τμήμα, ενδείκνυται η αποσαφήνιση του ζητήματος από το Δικαστήριο, ώστε να διασφαλιστεί εφεξής η ομοιόμορφη εφαρμογή της απόφασής του στην υπόθεση Harms εκ μέρους των δικαστηρίων των κρατών μελών. Συναφώς, το δικάζον τμήμα θεωρεί εύλογο ο αερομεταφορέας να μην μπορεί να αντιτάξει ότι δεν γνώριζε το συγκεκριμένο ύψος της προμήθειας, εφόσον αυτή δεν υπήρξε ασυνήθιστα υψηλή, γεγονός που εναπόκειται στον αερομεταφορέα να αποδείξει. Είναι προφανές ότι ένας αερομεταφορέας πρέπει να θεωρεί ότι ένας επαγγελματίας πράκτορας εισιτηρίων με τον οποίο συνεργάζεται ασκεί υπό κανονικές συνθήκες τη δραστηριότητά του μόνον έναντι προμήθειας διαμεσολάβησης.

Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο)
Βιέννη, 13 Δεκεμβρίου 2023
[παραλειπόμενα]

ΕΠΙΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ